

Sygn. akt I CSK 538/14

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa Z. N.

przeciwko S.N.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 marca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 17 kwietnia 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1800,- (jeden
tysiąc osiemset) złotych tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy w R. oddalił powództwo Z.N. o zasądzenie od pozwanego S.N. 140.000 złotych z odsetkami z tytułu nierozliczonych nakładów poczynionych na nieruchomość w okresie trwania konkubinatu między stronami i wskazując art. 405 k.c. oraz przepisy o zniesieniu współwłasności jako podstawę prawną żądania. Przyczyną oddalenia powództwa było nie udowodnienie przez powódkę bezpodstawnego wzbogacenia w postaci nakładów poczynionych na nieruchomość pozwanego, wartości prac wykonanych przy budowie domu, pracy przy uprawach oraz wysokości kosztów utrzymania pozwanego w okresie konkubinatu.

W wyniku rozpoznania apelacji powódki, w tym po częściowym uzupełnieniu postępowania dowodowego, Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2014 r. zmienił zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji i zasądził od pozwanego kwotę 83.500 złotych z odsetkami i kosztami postępowania, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. W uzasadnieniu wskazał, że oceniając wszystkie okoliczności sprawy i stosując art. 322 k.p.c. uznał za właściwe zasądzenie równowartości trzeciej części nakładów poczynionych na nieruchomość pozwanego jako forma zwrotu wzbogacenia pozwanego kosztem powódki zgodnie z art. 405 k.c., przywracając w ten sposób równowagę majątkową między stronami. Zasadność pozostałej części powództwa nie została przez powódkę wykazana i w tej części apelacja została oddalona.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie prawa materialnego, tj. art. 405 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie oraz art. 481 w związku z art. 455 k.c. i art. 322 k.p.c. przez błędną wykładnię. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 322 i art. 328 § 2 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pełnomocnik pozwanego, nie powołując podstawy prawnej wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego ustalenia terminu wymagalności ustawowych odsetek za opóźnienie od zasądzonego świadczenia pieniężnego, w przypadku zastosowania przez sąd art. 322 k.p.c. Pozwanemu chodzi o to, czy odsetki w takiej sytuacji należą się od daty wezwania do zapłaty, czy dopiero od daty wyrokowania, skoro wyrok wydany przy zastosowaniu powołanego przepisu wywiera skutek konstytutywny z dniem jego wydania.

Zgodnie z utrwalonym, znanym stanowiskiem orzecznictwa należy we wniosku o przyjęcie skargi, w którym formułuje się zagadnienie prawne, uzasadnić to zagadnienie i dowieść jego istotności. Skarżący tego nie uczynił, oczekując, że zada pytanie, wyrazi wątpliwość i uzyska odpowiedź od Sądu Najwyższego. To jest wadliwe postawienie sprawy. Uzasadnienie zagadnienia prawnego powinno stanowić profesjonalny wywód prawniczy, z którego będzie wynikać, dlaczego w ogóle powstała wątpliwość, jakie zdanie co do jego rozwiązania ma pytający i jakie na poparcie tego przytacza argumenty z doktryny i orzecznictwa. Brak stanowiska wyrażonego dotąd przez Sąd Najwyższy nic nie znaczy, gdyż wyrażenie takiego stanowiska może być w ogóle zbędne. Właśnie skarżący ma za zadanie przekonać swoimi argumentami Sąd Najwyższy na etapie tzw. przedsądu, że występuje dane zagadnienie prawne i jest na tyle istotne z punktu widzenia rozpoznawanej sprawy oraz z uwagi na publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej, iż warto nim się zająć ze względu na rozwój prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2010 r., I CSK 189/109, nie publ.; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 2/12, nie publ.; z dnia 18 marca 2012 r., II CSK 180/12, nie publ.; z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, nie publ.; z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, nie publ. i z dnia 11 lutego 2015 r., V CSK 413/14, nie publ.). Sąd Najwyższy nie jest do udzielania odpowiedzi na pojedyncze pytania stron postępowania, tylko dlatego, że nie umieją one rozwikłać problemu prawnego, który same formułują. W odpowiedzi na skargę powódka wskazuje na występujące stanowisko Sądu Najwyższego odnośnie do fragmentu zagadnienia prawnego przedstawionego przez pozwanego, do którego to orzeczenia należało się odnieść,

uprzednio je ustalając. Tak więc nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Podobna sytuacja dotyczy wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na oczywiste uzasadnienie skargi. Kwestia ta nie została w ogóle uzasadniona, gdyż trudno za takowe uznać wywód, z którego wynika przeświadczenie pełnomocnika skarżącego, że ma rację w sprawie, więc to oznacza oczywistą zasadność skargi. Jest tak tym bardziej, że skarżący odwołuje się do wad ustaleń faktycznych i postępowania dowodowego, co jest wyłączone w ogóle z podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Wbrew twierdzeniu skarżącego „dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi, bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań” nie można uznać skargi za oczywiście uzasadnioną w myśl (niepowołanego przez skarżącego) art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.